

Мастойскі Веснік

Не народ для ўлады,
а ўлада для народа.

Незалежнае выданне

№10(54)

20 траўня 2000 г.

А Н О Н С

**с.1 Дык колькі здохла
свіней ў калгасе імя
Карбышава?**

**Гэтыя і іншыя
матэрыялы ў раздзеле
“Тутэйшая хроніка”**

**с.2 Чарговае
добраўпарадкаванне.**

**Ці будзе ў рэшце рэшт
даведзены да ладу двор
дамоў на праспекце
Юнацтва?**

**с.3 Апавяданне
“З іншага стагоддзя”**

**с.4 Як гуляе мастойскі
“Нёман”.**

Навіны футбола.

**“Золата”
мастаўчанак.**

**Як выступаюць нашыя
грэблісткі.**

Т У Т Ё Й Ш Ы Я Х Р О Н І К И

Супакоілі ды зменшылі

Пасля лютаўскага штрай-
ку на ААТ “Мастоўдрэў”,
які кіраўніцтва прадпрыем-
ства з дапамога “абарон-
цаў рабочых” — афіцый-
нага прафсаюза — прыз-
нала незаконным, рабо-
чым павысілі заробак,
іншым у паўтара раза. У
пераліку на цвёрдую ва-
люту гэтая лічба сягала
да 50 даляраў ЗША. Нават
гэтай мізэрнай зарплате
не доўга давялося рада-
вацца людзям. Атрымаў-
шы разліковыя квіткі за
красавік, рабочыя нека-
рых цэхаў пабачылі, што
сума выплатаў стала зноў
амаль такой, якой была за
студзень бягучага года.
**Баставач зноў рабо-
чыя не адважыліся.**

Янка КАЛУЖНЫ

Выстава ў Гудзевічах

У мясцовым літаратурна-
краязнаўчым музеі адкрыта
філатэлістычная выстава.
Яна прысвечана слынным
постацям зямлі белару-
скай. Матэрыялы для яе
экспазіцыі прадставіў на-
стаўнік Пілкаўскай сярэдняй
школы Лявон Карповіч. Ім
сабрана шматлікая коль-
касць марак, канвертаў, што
выпушчаны ў гонар дзеячоў
і падзей, пачынаючы яшчэ
з часоў Вялікага княства
Літоўскага.

Борис ПАВУШКА

Даходы малыя, расходы вялікія

За першы квартал 2000
года даходная частка бюд-
жэту Мастойскага раёна
выканана толькі на 15,2%,
а расходная на — 19,2%. За
гэты перыяд паступіла ў
бюджэт 295млн.руб., а пра-
фінансавана расходаў на
суму 610млн.руб. Гэтыя
грошы ў першую чаргу
накіроўваліся на выплату
заробку служачым, разлікі
за харчаванне, медыка-
менты, а таксама на аплату
спажытых бюджэтных сфе-
рай энергарэсурсаў.

Ул.інф.

Труцілі глісты — здохлі свінні

Пра гэты выпадак афіцый-
ныя крыніцы звестак не да-
юць. Людзі, як звычайна, пе-
рабольшваюць. Кажуць,
што ў калгасе імя Кар-
бышава здохла 400 ці 700
свінней. Прычына таму-
перадазіроўка парашкоў,
што давалі жывёле ад глі-
стоў.

Язэп ПАЛУБЯТКА

У адпачынак без грошай

У шэрагу цэхаў ААТ “Мастоўдрэў” спынена вытворчасць,
рабочыя адпраўлены ў адпачынак. Тут пачаўся рамонт. Калі
людзі будуць адпачываць, рамонтны цэх, згодна з загадам,
працуе без выхадных. Дый адпачынак рабочых непаўнаварты,
ім няведама калі выплацяць адпускныя. Так што наведзець
нейкія там “сінгапурны”, як іх кіраўнік Бурый, не змогуць, бо няма
за што купіць хлеба. А прафсаюз прадпрыемства паводзіць
сябе як звычайна — робіць выгляд, што нічога не здарылася.

На ААТ абразаюць

На прадпрыемствах і ў
арганізацыях Мастой існуе
практыка выдзялення рабо-
чым і служачым зямлі пад
пасадку бульбы. Звычайна
гэта 10 і болей сотак. Сёле-
та, які летась, на ААТ “Мас-
тоўдрэў” рабочыя атрымалі
участкі толькі ў пяць сотак,
але заплацілі гэтак як
іншыя за 10 сотак — 10 ты-
сяч рублёў.

Антон МАКЕЙ

Збываюць галодныя каровы

Мастойскі райвыканкам
вымушаны канстатаваць,
што ад пачатку гэтага года
ўсё калгасы і саўгасы раёна,
за выключэннем “Світан-
ня”, “Чырвонай зоркі”, “Дуб-
на” і “Чырвонага партызана”,
знізілі сярэднесутачную
прыёму буйной рагатай
жывёлы. А ў той час не
прамінуў пахваліцца, што
план продажу мяса дзяр-
жаве па раёну выкананы аж
на 140%.
Ул.інф.

Калонка рэдактара

Вялікая, несусветная радасць ахапіла жыхароў дамоў №№12,14 па пр-кце Юнацтва і №2 па пр-кце Міра. Ужо можа ў дзесяты раз мясцовыя ўлады ўзяліся добраапаздаваць двор гэтых дамоў. Дваровая эпапея тут цягнецца ўжо каторы год. Райвыканкам закладвае ў бюджэт грошы на пры-вядзенне гэтае тэрыторыі да больш менш пры-стойнага стану, з пачаткам зімы прывозіць некалькі самазвалаў пяску ці распачынае нейкія іншыя работы, якія ў большай ступені нагадваюць пабудову пацёмкінскіх вёсак, але прырода рэзка спыняе ўсялякія іх памкненні. Узнікае лагічная думка—на гэта разлічвалі ўлады. Потым неведома куды знікаюць выдзеленыя грошы. Іх проста перакідаюць на фінансаванне іншага аб'екта. На наступны год пачынаецца ўсё з пачатку: Аб'яцанкі, здабыццё фінансаў ды, каб супакоіць людзей і замыліць ім вочы, ганяюць па двары бульдозер, калі паляццяць "белыя мухі". Людзі, па праўдзе кажучы, да гэтага ўжо прывычаліся. Цярпелівыя яны ў нас. Напачатку пісалі заявы ў райвыканкам, збіралі пад гэтаю паперкаю подпісы, змяшчалі фатаздымкі двара ў газеце "Зара над Нёманам", якія нагадваюць руіны Акропаля. Толькі гэта ўсё ў цяперашняй мясцовай ўладзе не выклікала ніякай спагады. Яна толькі злавалася, бо нейкія там мяшалі асобным яе прадстаўнікам паляпшаць свой дабрабыт. Адным словам, пішуць тут розныя ды не даюць будаваць "рынкавы сацыялізм". Папісалі-папісалі грамадзяне ды супакоіліся. А што ім застаецца рабіць?! Сценку галавою не праб'еш. У нашага народа натура такая—начальству "відней", а супрацьстаяць яму ўлас-нага гонару не хапае. Жывуць у гэтых дамах людзі, якія займаюць пасады значныя і даўно маглі б паўплываць на вырашэнне пытання прывядзення іх двара да прыстойнага ладу. Не! Б'юць на калдобінах машыны, пераскокваюць цераз барджоры, лужыны, месяц гразь ці паднімаюць нагамі пыл. Адным слова, і тым задаволены, што ёсць.

Сёлета ўлады, мусіць, вырашылі здзейсніць сваю векавую задуму: закончыць добраапаздаванне двара. Болей чым месяц назад намеснік старшыні райвыканкама Алена Кір'янава ўгаварыла кіраўніка адной будаўнічай арганізацыі распачаць тут працу і паабцава па тым прафінансаваць справу. Аб'яцанкі працаваць задарма пацягнулі на некалькі сама-звалаў пяску. На тым праца і спынілася. Зараз яна распачалася зноў. Разраўнялі раней прывезены пясок, завязлі чарназём. Магчыма хутка тут будзе асфальт, але вось ці будзе тут зроблена лінейка і іншыя работы, каб гэты двор быў падобна на двор, а не на тундру ці марсіянскі ландшафт, пабачым.

Мастоўскія ізоі

Гэтых людзей можна пабачыць раніцай, яны заўжды спяшаюцца ў адным кірунку. Апанутыя ў звычайную рабочую вопратку, даволі-такі панашаную. У іх у адной руцэ невялікая торбачка ці поліэтыленавы пакет, у другой вілы, кошык, вядро ці штосьці іншае ў залежнасці ад сезо-на. Яны спяшаюцца з розных куткоў горада і чым бліжэй да будынка па вуліцы Лермантава, дзе знаходзіцца бюро па працаўладкаванню, тым часцей іх можна сустрэць. Тут і маладыя, і пенсіянеры. Напачатку восьмай гадзіны дня яны па адным збіраюцца ля яго ўвахода. І ўжо а палове восьмай—стаіць ладны натоўп. У залежнасці ад пары года ён бывае большы ці меншы. Звычайна мала людзей зімою, але як толькі крыху пацяплее, тут можна налічыць не менш як сотню людзей. У восень, калі час капаць бульбу, значна болей. Гэтыя людзі амаль усе беспрацоўныя накіроўваюцца на грамадскія працы (камунальную гаспадарку, але ў большасці сваёй у калгас) каб зарабіць хоць нейкія грошы. Зараз у Мастоў налічваецца болей як чатырыста беспрацоўных. Але ў гэтым натоўпе сустра-каюцца пенсіянеры і тыя, хто працуе, але атрымлівае недастаткова. Каб арганізаваць такія работы, райвыканкам штогод прымае спецыяльнае рашэнне. І сапраўды, арганізаваць такія работы не проста. Фінансавы стан калгасаў і саўгасаў раёна такі, што, нягледзячы на недахоп рабочых рук, яны не могуць своечасова выплаціць заробак сваім рабочым, а тым хто прыязджае на працу з горада ў большасці сваёй павінны плаціць у той жа дзень. Вось і вымушаны работнікі бора па працаўлад-каванню ўпрошваць старшыню калгасаў, каб хоць нек-выканаць рашэнне райвыканкама. У залежнасці ад працы бываюць розныя віды аплаты: як грашыма, так і натурай. Асабліва ў пашане бульба, некаторыя спецыяльна ездзяць на яблык ці на гародніну. Калі іншы сезон, то выкідаюць з фермаў гной, полюць буракі, ірвуць іх. Выконваюць іншую працу. Аплата невялікая, добра, калі за дзень выходзіць тысяча. Але гэта бывае рэдка і не ўсюды. З гэтымі грашыма кожны паступае, як яму захацацца. Адны спяшаюць у краму, каб купіць малака ды хлеба, іншыя пляшку віна і потым ужо апіраючыся на вілы, крочаць дамоў.

Янка КАЛУЖНЫ

Ні парка ні стадыёна

Некалькі гадоў таму назад у новым мікрараёне паміж праспектам Юнацтва і вуліцай Я. Коласа быў разбіты парк. Праўда, высадзілі там дрэвы, высокія дзе тонкія, якія гнуліся нават ад маленькага подыху ветру, але яны нек-прыняліся.

Гэтаю вясною пасярэдзіне маладога парка бульдозерам была выраўнена пляцоўка, выкар-чаваны дрэвы і неўзабаве з'явілася невялікае футбольнае поле дзе побач вялізная куча пяску. А зараз нельга зразумець, што тут знаходзіцца: міні стадыён ці парк, але ні тое ні другое не даведзена да ладу.

А.С.

ЯЗЭП

3 ІНШАГА СТАГОДДЗЯ

а п а в я д а н н е

—Даруйце, калі ласка!
Мы з вамі дзесьці бачыліся.

Мужчына з сіваю галавою і сіваю, але акуратна пастрыжанаю, барадою прыпыніў крок і падняў на мяне шэрыя вочы.

“Божа! Дзе я мог бачыць гэты позірк.”

—Магчыма, толькі ў іншым стагоддзі.

Падыйшла Вольга, мая сястра, і стрымана павіталася з сівагаловым. Ён адказаў вётліва ды прызна. Бачна, знаёмыя.

—Не разумею, — выказаў я здзіўленне.

—Бачыліся, — у гэты раз чалавек сказаў больш упэўнена — Толькі не ў гэтым стагоддзі. Іншы раз мне здаецца нават не на гэтай планеце.

Я увогуле разгубіўся ад такога адказа.

Мужчына звярнуўся і пайшоў. Як хвіліну назад, мне вельмі знаёмай падалася гэтая постаць.

—Не звяртай увагі, — кранула за плячо Вольга. — Намагаецца выдаваць сябе за інтэлегента. Такія людзі ў маленькіх мястэчках, як наша, падобныя на белых варонаў.

Колькі гадоў насіла мяне па беламу свету. Колькі гадоў прыйшлося жыць удалечыні ад роднага парога. Там сустрэў жанчыну, пакахаў ды застанёў жыцьцём. І вось толькі зараз узнікла жаданне пабачыць родны кут. Даўно памёрлі бацькі і адзіным родным чалавекам тут засталася сястра Вольга.

Невялічкі гарадок. Тут прайшло маё дзяцінства. За пятнаццаць гадоў адсутнасці ён знешне змяніўся. Магчыма не ў лепшы бок. Драўляныя дамы саступілі месца піціпаварховым скрынкам. Так, час наклаў сваю пачатку. Іншы раз лаў-

лю сябе на думцы — не мой горад.

—Сярожа, што ён ад цябе хацеў? — запытала Вольга.

—Я ад яго.

—???

—Вельмі знаёмай падалася яго постаць, — адказаў і ў сваю чаргу запытаў. — Бачу, вы таксама знаёмыя.

—І вельмі добра.

Мы закончылі наведванне мясцовых крамаў, зрабілі неабходныя закупы і вярнуліся дамоў.

Сцяпан, муж Вольгі, быў ужо дома і на добрым падпільку. Пэўна, апакмяліўся. Учора, з нагоды майго прыезда, засядзеліся і ён пайшоў на працу з хворваю галавою.

Мужчына смешна развёў рукамі і з цяжкасцю выгаварыў.

—Прый-шлі. Піць бу-дзем.

Сястра ўзяла яго за плечы, пацалавала ў няголеную шчаку і ласкава прамовіла:

—Сцяпанка! Ідзі крыху па-спі.

—Ха-чу яш-чэ вы-ы-піць, — запярэчў ён.

Вольга не стала спрачацца, наліла келіх гарэлкі. Сцяпан не марудзачы выпіў і тады яна адвела мужа ў спальню. На мой запытальны позірк адказала так:

—Зараз п’юць усе. І мы з табою вып’ем, пачакай крыху, згэтую вярну.

—Піць можна па рознаму.

—У мастэчку п’юць усе. Не ўжываюць адзінкі, у большасці сваёй хворыя. Сцяпан п’е, але не б’еца і ўвесь заробак не прывіае. Хоць іншы раз бывае.

Мелася адбыцца сповядзь жыццёвай рэчаіснасці. Толькі я не меў намеру трымаць на гэтую тэму дыспут.

—Вольга, як зваць таго чалавека? — звярнуўся я да сястры.

—Міша, — у яе голасе адчувалася абіякавасць.

Дзеці ўзялі вярну ды пайшлі глядзець чарговую серыю нейкага тэлефілма.

—Чым ён цябе зацікавіў?

—У мяне такое прадчуванне, што дзесьці мы бачыліся. Ён местачковы? Чый?

—Не. Не тутэйшы... Давай павячэраем, брацік. Па крысе вып’ем — Вольга села за стол. — Я ўсё распавядаю.

Яна наліла поўныя чаркі. Стукнуліся. Выпілі.

—Ён не тутэйшы. Як брату, усё табе распавядаю. Міхал з”явіўся тут нечакана, болей як дзесяць гадоў таму. У камунальную кантору, дзе я працавала сакратарка, уладкаваўся простым слесарам. Тады яму было крыху болей як дваццаць пяць. Адрэз уся увага на мяне. Маладая, прыгожая. Шмат хто тады да мяне заляцаўся. Ён болей за іншых. Былі спатканні, пацалункі. Колькі разоў прыходзіў да нас дамоў. Маме з татам ён падабаўся. Мне... таксама. Заўжды прымаўся інтэлегентам... Гэтым занадта выдзяляўся ў нашым асяроддзі. Ужо збіралася выйсці за яго замуж. А тут здарылася адна акалічнасць. Не прайшоў звычайны медагляд. Рука параненая. Немагчыма працаваць па столу. Прапанавалі іншую працу. Зволіўся. Уладкаваўся ў тутэйшы краязнаўчы музей... Давай, вып’ем.

Усё тое яна распавядала быццам чужую гісторыю, як паміж імі не было ніякіх пачуццяў.

—А далей?

—А што далей? Выйсці замуж за сіваю да аднаго валаса хлопца ды яшчэ інваліда. Дурніца я ці што! Усе дзяўчаты мне тое казалі. А тут Сцяпан. Дальнабойшыч. Заробіў ў той час недрэнныя. Здаровы мужык у хаце, а не тое, што скале-

чаны афганец. Пад час аднаго бою быў некалькі разоў ранены ды шэсць сутак поўз да сваіх.

Мне сталася гарача і млосна.

—Афганец! Як яго прозвіча?

—Кандратовіч.

“Лейтэнант Кандратовіч! Не пазнаў!” — ад сораму, я схпіўся за галаву.

—Усё ж ён нейкі не сур’ёзны. У апошні час звязайся з нацыяналістамі. У мястэчку такіх адзінкі і іх ніхто не паважае. Аднойчы да мяне нават прыходзілі людзі... адтуль... з органаў ды спрабывалі. Пастой-пастой, вы мабыць знаёмыя. Аднойчы ён мне паказаў фатаздымак, дзе мы з табою. Толькі не патлумачыў, дзе ўзяў.

—Дзе ён жыве? — спахвпіўся я.

—Тут, недалёка. У інтарнаце. Яму, каб мы ажаніліся, як афганцу, адрэз меліся даць кватэру. Калі я выйшла за Сцяпана, адмовіўся ад кватэры. Не захацеў адзін жыць. Быў час, калі мы са Сцяпанам паскандальлі ды я збегла да бацькоў. У той жа дзень Кандратовіч прыйшоў ды прапанаваў пайсці жыць да яго... Смешна неж. Не жаніўся. Трымае нейкую надзею... На штосьці спадзяецца...

—Дык дзе ён жыве?

—Хочаш пабачыцца?

—Хачу. Як знайсці мне яго зараз?

—Пайшла. Пакажу.

У інтарнаце на вахце Вольга запытала:

—Кандратовіч яшчэ ў музей ці ўжо дома?

—Ён тут болей не жыве.

—Як?

Дзяніс

Еўген

ФУТБОЛ

Чарговая перамога

У чацвёртым туры першынства Беларусі сярод камандаў першай лігі мастоўскі "Нёман" прымаў светлагорскі "Хімік". Перад сустрэчай каманды займалі розныя месцы ў турнірнай тэблiцы: мастаўчане з сямю ачкамі былі на трэцім, светлагорцы з трыма—на адзінацятым.

Першую палову гульні нашыя хлопцы, акрамя пернікаў, змагаліся яшчэ з ветрам. І гэта ім удавалася. Гульня была хуткаснай і жосткай. Дзесьці на 17 хвіліне мастаўчанам удалася шматхадовая камбінацыя і яе завяршыў капітан каманды Аляксандр Вярбіцкі. Лік стаў 1:0 на карысць "Нёмана". Неўзабаве капітан "Хіміка" груба згуляў супраць нашага сёмага нумара Пятрова, за што і атрымаў жоўтую картку. У гэты момант гасці атакавалі больш, але поспеху дабіцца не змаглі. Гаспадары поля адказвалі вострымі атакамі і на 28-й, 33-й і 40-й хвіліне маглі падвоіць лік.

На пачатку другога тайма зноў груба гуляюць гасці, але на гэты раз ужо супраць Аляксея Сучкова, і трэнеры вымушаны праводзіць замену. У гульні пад 15-м нумарам уступае Уладзімір Кухлей. Пад час чарговай атакі на 26-й хвіліне другога тайма дакладна б"е Уладзімір Грынюк, і лік у матчы падвойваецца. Здаецца гульня зроблена, але гасці не губляюць надзею і працягваюць атакаваць. За тры хвіліны да заканчэння матча нападаючы "Хіміка" Ганчарэнка выходзіць адзін на адзін з нашым вараатарам і забівае гол. Узрадаваныя поспехам, гасці кідаюцца ў атаку і на апошняй хвіліне дамагаюцца вуглавога. Жаданне забіць яшчэ адзін гол у гасцей было на столькі вялікім, што нават іх вараатар прыйшоў у нашу штрафную пляцоўку, але ўсяроўна матч закончыўся перамогаю мастаўчан. Зараз у іх актыве 10 ачкоў. Прыз сімпатый глядачоў быў прысуджаны абаронцу "Нёмана" Аляксандру Дзенісевичу. Варта яшчэ адзначыць абаронцу Дзмітрыя Козіча, які не толькі надзейна згуляў у абароне, але і ўдала падключыўся да атакі.

Язэп ПАЛУБЯТКА

Золата мастаўчанак

На першынстве свету па веславанні на байдарках і каноэ, што праходзіла ў Бельгіі, зборная Беларусі на дыстанцыі 500м заваявала залатыя медалі. Да складу каманды ўваходзілі і мастаўчанкі Алена Бець і Святлана Вакула. Рыхтаваў зборную каманду заслужаны трэнер Беларусі дырэктар Мастоўскай спартыўнай школы Пётр Рудзевіч.

Цікава ведаць Уцякаюць

ад "рынкавага сацыялізма"

Па звестках агенствам "Сахнут" за 10 гадоў у Ізраіль з краінаў СНГ перабралася 794174 рэпатрыянты.

Беларусь па колькасці перасяленцаў у гэтым спісе пасля Расіі, Украіны, Узбекістана. Ад нас з"ехала 64 166 чалавек.

Дзе не бяруць хабар?

Аказваецца, Беларусь—далёка не самая карумпаваная краіна. У сусветным рэйтынгу, які надрукавала адна сусветная арганізацыя, мы займаем 58-е месца. У Расіі, Казахстане, Украіне стан спраў яшчэ горшы.

Усяго абследавана 99 дзяржаў. Самая некарумпаваная краіна—Данія. Тым часам Германія займае 14-е месца, ЗША — 18-е, Польшча — 44-е, Расія — 82-е. Замыкае гэты спіс самая карумпаваная краіна — Камерун.

Ёсць такія статыстыка

Кожны год ў Расіі "мужыкі мочаць" 14 тыс. жанчын і яшчэ 600 тысяч калечачь.

Калі ім упадабаюцца беларускія жанчыны, то за 5 гадоў у Беларусі не будзе некалечанага нават немаўляці жаночага полу!

Мастаўчане жартуюць

Інспектар ДАІ спыняе машыну і пытае ў шафэра: — Як вы селі за кіраўніцў ў такім п"яным стане? — Сябры дапамаглі.

У аддзяленне міліцыі заходзіць жанчына і кажа: — Два дні таму назад мой муж пайшоў з хаты і не вярнуўся.

— Як ён быў апрануты. — На ім былі штаны ў тлустых плямах, сарочка без двух гузікаў, сіняя швада, якая была зашчыта белымі ніткамі, а таксама ружовы фартух з чырвонымі кветкамі.

— Ніяк не магу знайсці заварку,— кажа муж.

— А ты заўжды нічога не можаш!—адказвае жонка.

— Заварка ў буфэце на верхняй паліцы ў бляшанцы з падкавы, на якой я ў мінулым годзе напісала соль.

— Прашу цябе, памаўчы хвілінку,— кажа ў машыне муж жонцы.— Я хачу паслухаць ці завёўся рухавік нашай машыны.

Прыходзіць мужык ад хаханкі. Жонка: "Дзе быў гад?" Муж: "У Васілія, у шахматы гулялі!" Жонка звоніць Васілію: "Вась, мой Пецька сёння быў у цябе". "Так, ён і цяпер у мяне сядзіць..."

Заснавальнік і рэдактар
Язэп Палубятка

Адрас для донісаў:
231600 г. Мастоў-2
Палубятку І. І.
да затрабавання,
тэл. 2-16-90

Аўтары цалкам адказныя за
праўдзiвасць і дакладнасць
дасланай інфармацыі

Наклад 299 асобнікаў.
Фармат А-4

Друк "Ратуша"